

עפ"ג (ירושלים) 44001-08-14 - מדינת ישראל נ' ס' א' א' ש'

עפ"ג (ירושלים) 44001-08-14 - מדינת ישראל נ' ס' א' א' ש' מחוזי ירושלים

עפ"ג (ירושלים) 44001-08-14

ע"פ (ירושלים) 44158-08-14

מדינת ישראל

על-ידי עו"ד נועה עזרא

נ ג ד

ס' א' א' ש'

ע"י ב"כ עו"ד נפתלי ורצברגר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[03.11.2014]

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ

כב' השופט ד"ר יגאל מרזל

כב' השופט אריה רומנוב

פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

מטעם הסנגוריה הציבורית

פסק דין

1. לפנינו ערעורים על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (מיום 6.7.2014, כב' השופט א' קורנהאוזר). בפסק דין זה הורשע המערער בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; איומים, לפי סעיף 192 לחוק; וכן ריבוי עבירות של תקיפת בת זוג לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין. נגזרו על המערער ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; שמונה חודשי מאסר על תנאי לעבירות אלימות מסוג פשע; ארבע חודשי מאסר על תנאי לעבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים; וכן צו מבחן למשך שנתיים. המערער ערער לבית משפט זה הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, אולם בדיון שהתקיים לפנינו צמצם את ערעורו לחומרת העונש בלבד. המאשימה ערערה על קולת העונש.

2. כתב האישום שהוגש לבית משפט קמא כלל שלושה אישומים. האישומים עניינם מעשי אלימות ואיומים כלפי המתלוננת שהיא אשתו. לפי האישום הראשון נגרמה למתלוננת חבלה של ממש בנסיבות שעיקרן ויכוח שבמהלכו היכה המערער את המתלוננת והפיל אותה על הרצפה. בהיותה על הרצפה הוא הניח ברכיו על כתפיה ותפס בצווארה. ובעוד היא מתגוננת נשך המערער את המתלוננת בידה. נגרמו לה עקב כך לפי כתב האישום, שריטות בצווארה וכן באצבעות ידה. כמו כן איים המערער על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בכוונה להפחידה או להקניטה בכך שאמר לה פעמיים שיהרוג אותה. לפי האישום השני תקף המערער את המתלוננת שלא כדין וגרם לה חבלה של ממש. זאת כאשר המתלוננת הייתה בהריון בשבוע ה-13. לפי כתב האישום היכה המערער את המתלוננת בבטנה. כתוצאה ממעשים אלה, הגיעה המתלוננת לבית החולים כשנצפתה אצלה הפלה חלקית, לרבות דימום. בבית החולים הופסק הריונה של המתלוננת. לפי האישום השלישי במועדים שונים ובתאריכים שאינם ידועים תקף המערער את המתלוננת מספר פעמים. באירוע אחד הוא הפיל אותה מהספה שבביתם ותפס בצווארה. באירוע אחר הוא סטר לה וחנק אותה. באירוע נוסף הוא סטר למתלוננת ובהמשך ניסה לחנוק אותה וסטר לה שוב מספר פעמים. ולבסוף, במספר רב של פעמים ובמועדים שאינם ידועים, כשנוצרו ויכוחים בין המערער לבין המתלוננת, הוא היכה אותה.
3. בית משפט קמא הרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו למעט זיכויו מחלק מהעובדות שיוחסו לו באישום השלישי וכן מפרט החבלה שבאישום השני. בבית משפט קמא העידה המתלוננת ונוכח השוני המהותי בין הודעתה לבין עדותה, היא הוכרזה כעדה עוינת והוגשו בהסכמה הודעותיה בחקירה. העידה גם אימה של המתלוננת וכן אחיה. הוגשו גם בהסכמה מוצגים נוספים ובהם דוח פעולה של השוטר שהגיע לבית בני הזוג בעקבות תלונה של המתלוננת וכן גליון שחרור מבית החולים של המתלוננת. המערער עצמו הכחיש בפרשת ההגנה שלו את תקיפת המתלוננת ולגבי האישום הראשון הוא טען שהוא זה שהותקף על ידי המתלוננת. בית משפט קמא מצא לתת משקל משמעותי להודעות המתלוננת בחקירתה. נקבע שההודעות משתלבות זו בזו ואינן סותרות אלה את אלה. גם במהלך חקירת המתלוננת בבית המשפט היא אישרה לפחות חלק מן הדברים כאשר בעניינים אחרים ניכר היה שהיא מנסה שלא לפגוע במערער. בית המשפט קבע בסופו של דבר שעדיפה בעיניו גרסת המתלוננת בהודעותיה על פני הדברים הסותרים שנאמרו על ידה בבית המשפט (פסקה 11 לפסק הדין). בית משפט קמא גם מצא ראיות מספר לחיזוק הודעות המתלוננת. מדובר בתיאור שמסר השוטר ביחס לאישום הראשון עת הגיע למקום האירוע וראה "סימנים אדומים חזקים על הצוואר". כך גם עדות האח לעניין סימנים על הצוואר מיד לאחר האירוע. האח גם העיד עוד קודם לפינוי לבית החולים שהמתלוננת סיפרה שהמערער היכה אותה, וכך גם עדותה של אימה לגבי דברי המתלוננת טרם השתחררה מבית החולים לגבי האישום השני. המערער זוכה כאמור מחלק מעובדות כתב האישום כאשר ביחס לאישום השלישי נקבע שקיים ספק סביר להתרחשות חלק ממנו נוכח דמיון רב בין אירועים נפרדים באותו אישום וכן דברי המתלוננת עצמה; ובאשר לאישום השני זוכה המערער מגרימת החבלה היות שלא ניתן לקבוע שהדימום וההפלה שהיו באו בגלל התקיפה ולא כתוצאה מעניינים אחרים.
4. עובר לגזר הדין התבקשה חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. כמו כן הוזמן תסקיר שירות המבחן. משלב זה ואילך בית משפט קמא דחה לפרקים את המשך הדיון תוך ששירות המבחן מגיש תסקירים משלימים לעניין שיקומו הנמשך של המערער בטיפול במניעת אלימות. הכל למרות התנגדויות של המאשימה שעתרה מלכתחילה למאסר בפועל. כמו כן התבקשה חוות דעת עדכנית של הממונה על עבודות השירות (שמצא את המערער מתאים לביצוען). המלצתו הסופית של שירות המבחן עובר למתן גזר הדין הייתה שהמערער נמצא בטיפול קבוצתי וכי הוא עובר תהליך הדרגתי של שינוי. הערכת שירות המבחן הייתה שכניסתו של המערער בעיתוי הנוכחי למאסר ואף לעבודות שירות עלולה לקטוע את הליכי השיקום והתבקש להעמיד את המערער בפיקוח במשך שנה תוך המשך הטיפול, וכן הטלת עונש מאסר על תנאי מרתיע.

5. בנימוקי גזר הדין צוינה החומרה שבעבירות שבהן הורשע המערער שעניין אלימות במשפחה וכן הריבוי של מקרי התקיפה לפי האישומים השונים, כמו גם האיומים. צוין שמדובר בעבירות שבוצעו על פני תקופה ארוכה ושהנטיה היא להטיל מאסר בפועל במקרה זה נוכח ריבוי העבירות. למערער גם עבר פלילי שעבירת האלימות שבו נעברה לפני 17 שנה. עם זאת, צוין בגזר הדין המעקב הממושך במובן הטיפול שניעשה בעניינו של המערער במשך למעלה משנה עובר למתן גזר הדין כאשר המערער משתף פעולה באופן מלא ועובר תהליך המפחית את הסכנה. בהמשך לכך קבע בית משפט קמא שהוא מטיל עונש אחד למרות ריבוי העבירות, ותוך מתן משקל להליך השיקום שמפתח ציפיה לכך שמערכת זוגית חדשה של המערער - ככל שתהיה - לא תתאפיין באלימות. בית משפט קמא מצא בסופו של יום להטיל על המערער ענישה מוחשית (שלא כפי המלצת שירות המבחן) וכן להטיל תקופת מבחן ממושכת מזו שהומלצה על ידי שירות המבחן. בהמשך לכך נגזרו כאמור על המערער ששה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכן יתר העונשים שפורטו לעיל (כלומר עונשי מאסר על תנאי וכן צו מבחן למשך שנתיים).
6. המאשימה, בערעור שהגישה על קולת העונש, טענה שבית משפט קמא לא ייחס את החומרה הראויה והמתבקשת לעבירות שבהן הורשע המערער. מדובר במסכת אלימות קשה ומתמשכת ובריבוי מעשי תקיפה ואיומים. חומרה מיוחדת הייתה בהכאת המתלוננת בבטנה שעה שהייתה בהריון וכן לאחיזה בצווארה וחניקתה. זיכוי המערער מגרימת ההפלה בא רק בשל הצהרת המאשימה שהיא לא תטען לקשר סיבתי בין התקיפה להפלה, אולם אין מחלוקת שהמערער תקף את המתלוננת כשהיא הרה. גזר הדין שניתן והעונש שהושת לא מרתיע אפוא מספיק לא במישור האינדיבידואלי ולא במישור הקולקטיבי. לא ניכר ממכלול החומר שבא לפני בית משפט קמא, כך נטען, שהמערער נטל אחריות על מעשיו. עוד נטען, שיש מקום להידרש לחפיפה או להצטברות המתחמים שקבע בית משפט קמא. התבקש על כן להחמיר בעונש ולהטיל על המערער עונש מאסר של ממש.
7. המערער, בערעורו על חומרת העונש, טען שמדובר בעונש חמור שכן המערער היה מצוי במעצר ממש תקופה ממושכת (מעל חודשיים ימים), וכן תקופה ארוכה נוספת של חלופת מעצר שפגעה קשות בפרנסתו ובחירותו, ובית משפט קמא לא לקח בחשבון תקופה זו במסגרת גזר הדין. הוסף עוד, שמערכת היחסים בין המערער לבין המתלוננת לא הייתה שגרתית ומהלך החיים בבית היה "מטורף". עוד נטען, שנוכח ההתקדמות המרשימה בשיקומו של המערער, מתבקשת בנסיבות המקרה ענישה נמוכה מזו שקבע בית משפט קמא אשר תאפשר שיקום מלא של המערער ואף התבקש בהמשך לכך שיוזמן תסקיר עדכני.

8. עיינו בטענות הצדדים לעניין העונש שנגזר. לא מצאנו מקום להתערב בו. אכן, מקובל עלינו שככלל הרשעה בעבירות מעין אלה, שהן חמורות מכל היבט שהוא, מצדיקה הטלת עונש מרתיע שעיקרו מאסר בפועל. מטעם זה, וכעיקרון, היה מקום לקבל את ערעור המדינה באין נסיבות אחרות. אולם בנסיבות המיוחדות של המקרה לא מצאנו מקום להתערב בגזר הדין שניתן בעניינו של המערער כפי בקשת המדינה. בית משפט קמא נתן את דעתו למכלול השיקולים הרלבנטיים תוך שהוא אינו מתעלם מחומרת העבירות והריבוי שלהן, כמו גם לעובדה שמדובר בעבירות אלימות בתוך המשפחה, על כל החומרה המיוחדת הנלווית לכך. בית משפט קמא נתן דעתו גם לחומרה הספציפית של חלק מן האירועים. בית משפט קמא גזר על המערער אמנם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. אך זאת, תוך החמרה מעמדת שירות המבחן. בנוסף, יש להביא בחשבון את העובדה שהמערער היה במעצר ממש במשך למעלה מחודשיים וכן בהגבלות נוספות לתקופה נוספת. למערער אמנם עבר פלילי רלבנטי, אך מלפני שנים רבות. כמו כן, ומבלי לגרוע מחומרת יתר האישומים, יש לציין את זיכוי של המערער מחלקים מסויימים מכתב האישום. בית משפט קמא קיים הליך ממושך של בחינת שיקומו של המערער במבט צופה פני עתיד ותוך מעקב הדוק אחר שיקומו. בית משפט קמא מצא לנכון בנסיבות המקרה לקיים תהליך "מבורך" כקביעתו, של שיקום המערער והרחקתו ממעשי אלימות. האיזון הכולל שערך בית משפט קמא במכלול השיקולים אינו מצדיק בנסיבות המקרה - על אף חומרתן - את התערבותנו. עם זאת בוודאי שאין מדובר במקרה שבו הענישה היא חמורה כדי להתערבות שביקש מבית משפט זה ב"כ המערער. כך בכלל וכך בפרט משעה שימי המעצר שבהם ישב המערער, נלקחים בחשבון כשיקול מקל במסגרת העונש הסופי שנגזר עליו.
9. התוצאה היא אפוא שהערעורים נדחים. המערער יתייצב לביצוע עבודות השירות ביום 1.12.2014 בשעה 08:00 ביחידת עבודות השירות מפקדת מחוז מרכז, ובהמשך לחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 2.7.2014. המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים באמצעות הפקסימיליה, כפי הסכמתם, ותוודא קבלתו בידם. כן תמציאו לממונה על עבודות שירות.
- ניתן היום, י' חשוון תשע"ה, 03 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.